

מסורת הש"ס

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ.

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ע מהלכות
מחלוקת אסורות הל'
י סמך לאוין קמא טו"ע
י"ד ס"י 5 סעף א'
בא ב מ"י פ"ו מהל'
מ"א הלכה ו ועי'
בשגות וזמ"מ סמך לאוין
קמ טו"ע י"ד ס"י עג
ס"א:
בב ג מ"י שם הל' ו: י

רבינו גרשום (תמשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי
ר' יהודה בהא. כלומר
בשלא ניער בתחלה אלא
לבסוף (כלומר) דבפע
ופלט לבסוף נחטט ממנו
האיסור ואי"ו דלבסוף
נחטט ממנו אסור דקסבר
אפשר לטחטט אסור ודברי
חכמים בשניעיר מתחלה
ועד סוף דלא בלע ולפיכך
צריך שיתן טעם החלב
שנפל על החתיכה אחת
בכל החתיכות ואם לא
נתן טעם בכל החתיכות
לא אמרינן חתיכה עצמה
נעשית בבילה דלא הוה
לחן פנאי לבלוע איסורא
אלא אי אמרת אפשר
לטחטט דברי הכל אסור
כלומר דרבנן סבירא להו
כר' יהודה דאפשר לטחטט
דאסור רבנן מאן דבר
שמייהו לענין אפשר
לטחטט כיון דרבנן כר'
יהודה סבירא להו לענין
אפשר לטחטט דאסור
(ו)דלא מיייר במין ומינו
אלא באפשר לטחטט
נימא נראין דברי ר'
יהודה בשלא ניער מתחלה
אלא לבסוף ולא נראין
דברי ר' יהודה בשניעיר
מתחלה ועד סוף דלא
בלעה החתיכה ולא נעשית
בחתיכה של בבילה וה"ה
לרבנן דלא פליגי באפשר
לטחטט אלא ודאי באפשר
לטחטט פליגי לפיכך אמר
נראין דברי ר' יהודה
בהא ודברי חכמים בהא:
הכלל קורעו ומוציא את
חלב. כלומר לענין ביטול
בפני עצמו:

א' (ל' אפי' ניער בסוף ולא
מתלה או כיסה בסוף ולא
יקנה מתלה אף דכבר נעל
מתלה מותר כיון דלכסוף
ויר'. (ג) נראה דל"ל ולא
מיייר אלא במין ממנו ולא
באפשר לטחטט.

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע
מין צמינו לא צטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים
בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא
כשניעיר מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל בפרק קמא (דף
יג.) גבי אכדו לו גדייו ומרגנוליו

ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף
עט.) גבי צור ושוזן וצמח דוכמין
ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא
אפשר ליה למימר צענין אחרים:
הלכ' קורעו ומוציא את דמו לא
קרעו אינו עובר עליו. פירש
בנוטריס צמין כרימות (דף כג.) מוקי
לה בלז עוף דאין צדמו כית אס לא
צדמה חייב כרת אס לא קרעו לאחר
צשולו ואי אפשר לומר דן דצהדיא
אמרינן דהקומץ דזה (מנחות דף כא.)
דס שצולו אינו עובר עליו אס אכלו
והא דמוקי לה צפ' דס שטיה (כרימות
דף כג.) בלז עוף משום דכלל ענין
קמני מתנינן דלוי עובר עליו צין חי
צין מצושל ומה שפירש בנוטריס דבשר
הלז אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו
צולע דהיי אמרינן בפסחים (דף עז.)
שאני לז דשיע אומר ר"ת דאין דקסבר
על זה לעשות מעשה דחייב צעלמא
הוא צפ' כי"ד לולין (פסחים דף עז.)
דהוה צעי למיפשט מנייה דאמרינן
כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר
צשולו ודמי שאני לז דשיע אכל למאי
דמסיק כצולעו כן פולטו חו לא
אמרי' דשיע ולא בלז וקורעו לאחר
צשולו היינו לאחר לזיית דשיין ציה
כצולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ
אכל צקדמה אסור ולא אמרינן דשיע
ולא בלז:

אין

אם השאר אפילו הן אלה מפני שהן
טעם ככולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי
וקבלה טעם האיסור ולשמה לא ניער יפה לא חיישין ורואה אני את דברי המתירין כשניעיר בתחלה
ולשמה לא ניער לא חיישין ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת איסור מתחלה ואוסרת בסוף
את חזרותיה במשהו דמין צמינו לא צטיל: האי מאי אי אמר בשלמא צמין צמינו. כולם מודים דלא צטיל וצחתיכה קמייתא שרי רבנן
משום דאפשר לטחטט מותר ועד שתתן דקמני אטיפה קאי: היינו. דשיין למימר נראין דברי חכמים המתירין כשניעיר בתחלה דלא
בלעה: אלא אי אמרת אפשר לטחטט לרבנן נמי אסור. והאי דקשרו רבנן צין שניעיר בתחלה וצין שלא ניער בתחלה אשכחא הוא
דקשרו ומשום דמין צמינו צטיל ועד שתתן דקמני אחתיכה קאי היכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים כשניעיר ושא רבנן נמי אפרי
לה לחתיכה דאית להו גזרה שמה לא ניער יפה ורבי מדמלי טעמא דהיתר כשניעיר מכלל דשרי אף בקמייתא ששום דלא בלעה
ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר ככולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם בא רבי להשמיענו
דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישין לשמה לא ניער יפה הכי איציע ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר ככולן בשלא ניער
בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה ואוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דברי חכמים
דאיהו מושם לשמה לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישין להכי ואף בראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים
מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לטחטט מותר ולא נעשית החתיכה בלעה: וסו לא מיידי. אין
לשנות את הסוגיא. והשתא דקס ליה רבי צשיטמיה דר' יהודה דאפשר לטחטט אסור ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קמ].
אע"ג דאפילו עניייה שמואל ור"ל [שם] הא אמרינן צאקורי צמקוס רב ליתא[ם] וכן לגבי רבי יוחנן ליתא[ם] וצבדינן [כרבי יהודה צין
צמיטמיה חלב שנפל על החתיכה ולא ניער יפה זה כרי ליתן טעם באותה חתיכה וצין בחלב הדבוק בחתיכת צשר ויש צו ליתן טעם
זה ואפילו אין צו כית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית בלעה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה דכולן נאסרות
ואפילו הן אלה דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קס ליה רבי צשיטמיה ורבי שמואל נמי צשיטמיה קיימי
דריב ושמאל דאמרי תריוויי [ע"ז עג:] כל איסורין שצבורה צמינו צמשהו ותיא צומייר צמקסת עבודה זרה (שם) ואע"ג דאפילו עלייהו
רבי יוחנן ור"ל התם ותיא נמי כוותיהו שמעינן לאצי ורצא דצתראי הוו דקמו כרצ ושמאל דאיתמר חלא לגו חמרא כו' צמקסת
עבודה זרה (דף סו.) ובפסחים (דף ג.) נמי פסק רצא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רצא הלכתא חמץ צומנו צין צמינו צין
שלא צמינו צמשהו ומפרשין טעמא צמינו צמשהו רצ לטעמיה דאמר כל איסורין שצבורה צמינו צמשהו ובשלא צמינו גזר רצ צמחן אטו מינו
משום דלא צדלי אינשי מיהא ואתו ללולוי ציה שמע מניה תריוויי הלכה כר' יהודה צין צאקורי לטחטטו אסור וכולה נעשית בלעה צין צמין
צמינו לא צטיל אכל אס יס צרובט לצדו יותר מששים בכל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטצ מצטלה ומשליכה וכולן מותרות דבהא אפי'
רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רצה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צה איפכא אמר רבי
נראין דברי רבי יהודה כשניעיר וכסה כו' ולא אפשר לאוקמה דא"כ כולהו מודו בקמייתא דאקירא דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ
על כרחך לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחריות ולא איירי באפשר לטחטט מיידי הילכך לא גרסינן לה:
ברתני' לא קרעו אינו עובר. על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלב מקרי. ובגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא:
הלז קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות ככרת וצמין (דף כג.) מוקים לה בלז עוף שאין צדמו כית אסר צבהמה
חייב כרת אס לא קרעו לאחר צשולו אכל צשורו אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עז.) שאני לז דשיע: צב'
אמר

ופרכין מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסירי מדקאמר
רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אכל איני רואה את מה
שהוא אוסר אף כשניעיר מכלל דאיהו אף כשניעיר אסר מדלא קמני
אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא בלעה. חתיכה

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד
סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי
הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה
ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים
כשניעיר וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא
ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף
ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר'
יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף
וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי
ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא
כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר
לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא
ממאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר
לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין צמינו
קא מילגני ורבי יהודה לטעמיה (דף עז.) דאמר מין
במינו לא צטיל ורבנן לטעמיהו דאמרי מין
במינו צטיל האי מאי אי אמרת בשלמא
דרבנן במין צמינו הכא כרבי יהודה סבירא
להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי
נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים
בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי
הכל אסור והכא במין צמינו קמיפלגי האי
נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליה (ו) ותו
לא מיידי: **ברתני' א"ה** הכלל קורעו ומוציא את
חלב לא קרעו אינו עובר עליו **ה"ה** הכלל קורעו
ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו: צב'
אמר

אם השאר אפילו הן אלה מפני שהן
טעם ככולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי
וקבלה טעם האיסור ולשמה לא ניער יפה לא חיישין ורואה אני את דברי המתירין כשניעיר בתחלה
ולשמה לא ניער לא חיישין ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת איסור מתחלה ואוסרת בסוף
את חזרותיה במשהו דמין צמינו לא צטיל: האי מאי אי אמר בשלמא צמין צמינו. כולם מודים דלא צטיל וצחתיכה קמייתא שרי רבנן
משום דאפשר לטחטט מותר ועד שתתן דקמני אטיפה קאי: היינו. דשיין למימר נראין דברי חכמים המתירין כשניעיר בתחלה דלא
בלעה: אלא אי אמרת אפשר לטחטט לרבנן נמי אסור. והאי דקשרו רבנן צין שניעיר בתחלה וצין שלא ניער בתחלה אשכחא הוא
דקשרו ומשום דמין צמינו צטיל ועד שתתן דקמני אחתיכה קאי היכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים כשניעיר ושא רבנן נמי אפרי
לה לחתיכה דאית להו גזרה שמה לא ניער יפה ורבי מדמלי טעמא דהיתר כשניעיר מכלל דשרי אף בקמייתא ששום דלא בלעה
ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר ככולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם בא רבי להשמיענו
דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישין לשמה לא ניער יפה הכי איציע ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר ככולן בשלא ניער
בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה ואוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דברי חכמים
דאיהו מושם לשמה לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישין להכי ואף בראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים
מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לטחטט מותר ולא נעשית החתיכה בלעה: וסו לא מיידי. אין
לשנות את הסוגיא. והשתא דקס ליה רבי צשיטמיה דר' יהודה דאפשר לטחטט אסור ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קמ].
אע"ג דאפילו עניייה שמואל ור"ל [שם] הא אמרינן צאקורי צמקוס רב ליתא[ם] וכן לגבי רבי יוחנן ליתא[ם] וצבדינן [כרבי יהודה צין
צמיטמיה חלב שנפל על החתיכה ולא ניער יפה זה כרי ליתן טעם באותה חתיכה וצין בחלב הדבוק בחתיכת צשר ויש צו ליתן טעם
זה ואפילו אין צו כית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית בלעה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה דכולן נאסרות
ואפילו הן אלה דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קס ליה רבי צשיטמיה ורבי שמואל נמי צשיטמיה קיימי
דריב ושמאל דאמרי תריוויי [ע"ז עג:] כל איסורין שצבורה צמינו צמשהו ותיא צומייר צמקסת עבודה זרה (שם) ואע"ג דאפילו עלייהו
רבי יוחנן ור"ל התם ותיא נמי כוותיהו שמעינן לאצי ורצא דצתראי הוו דקמו כרצ ושמאל דאיתמר חלא לגו חמרא כו' צמקסת
עבודה זרה (דף סו.) ובפסחים (דף ג.) נמי פסק רצא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רצא הלכתא חמץ צומנו צין צמינו צין
שלא צמינו צמשהו ומפרשין טעמא צמינו צמשהו רצ לטעמיה דאמר כל איסורין שצבורה צמינו צמשהו ובשלא צמינו גזר רצ צמחן אטו מינו
משום דלא צדלי אינשי מיהא ואתו ללולוי ציה שמע מניה תריוויי הלכה כר' יהודה צין צאקורי לטחטטו אסור וכולה נעשית בלעה צין צמין
צמינו לא צטיל אכל אס יס צרובט לצדו יותר מששים בכל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטצ מצטלה ומשליכה וכולן מותרות דבהא אפי'
רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רצה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צה איפכא אמר רבי
נראין דברי רבי יהודה כשניעיר וכסה כו' ולא אפשר לאוקמה דא"כ כולהו מודו בקמייתא דאקירא דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ
על כרחך לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחריות ולא איירי באפשר לטחטט מיידי הילכך לא גרסינן לה:
ברתני' לא קרעו אינו עובר. על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלב מקרי. ובגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא:
הלז קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות ככרת וצמין (דף כג.) מוקים לה בלז עוף שאין צדמו כית אסר צבהמה
חייב כרת אס לא קרעו לאחר צשולו אכל צשורו אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עז.) שאני לז דשיע: צב'
אמר

א) [לעיל ק. וש"נ].
ב) [נסקה ל: וש"נ].
ג) [פ"י הדד של צמחיה
ערוך]. ד) פסחים ע"ז:
כרימות כב. (ה) [נדה כד:].
ו) [נעירין מ:]. ז) [השגת
מוס' ע"ז תמלא לעיל לו.
ד"ה אמר רבא וכן צמין].
ח) [נע"ע מוס' צ"מ מר.
ד"ה מכלל ומוס' מיה נג.
ד"ה שאלה].

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה מכלל וכו'
ממירין אותו בשניעיר
בסוף ומשום: (ב) ד"ה
וממאי וכו' אלא שבסוף
חזרה ופלטת:

מוסף רש"י

ותו לא מיידי. אין לזון
אחר דבר זה (סוכה לו):
אין להשיב על כך [בבמות
טז. וקדושין כא:] וכו' לילך
לאקשוי מיידי (ערוךין ק:)
אין להקשות עד דבר זה
(ע"ז כב. טז.) דלכא לשטיי
מיידי (סנהדרין צב.) אין
להקיש דבכר זה (שם טז.)

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי'
ניער מתחלה כו'. כלומר
מדאמר ר' נראין דברי ר'
יהודה בהא מכלל דר'
יהודה מחמיר טפי ואפי'
ניער כו' מכלל דרבנן סברי
(א) אפי' ניער בסוף דפלט
ואפי' כסה בסוף ולא
ניער בתחלה דבפע ואפילו
כיסה בסוף ולא כיסה
בתחלה מותר כיון דלבסוף
נחטט ממנו האיסור קסברי
אפשר לטחטט מותר:
ורבי יהודה לטעמי' מין
במינו לא צטיל. כלומר
לפי חתיכה עצמה נעשית
בבילה ואוסרת כל החתיכות
כולן אצ"ל ליתן
טעם כל החתיכות כולן
אלא באותה חתיכה והיא
אוסרת חתיכות אחרות
ורבנן לטעמיהו דאמרי
מין במינו בטל לפי'
לא הא אסור עד שיתן
טעם בחתיכת כולן: האי
מאי אי אמרת בשלמא
רבנן דהכא במין ומינו
כר' יהודה סבירא להו
ובאפשר לטחטט פליגי